

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta

Bakalářská práce

2016

Zuzana Veletová

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Katedra slavistiky

Historie a současnost požárního sportu v Ruské federaci

Bakalářská práce

Autor: Zuzana Veletová
Studijní program: B 7507 Specializace v pedagogice
Studijní obor: Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání
Etická výchova se zaměřením na vzdělávání
Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.

Zadání bakalářské práce

Autor: Zuzana Veletová

Studium: P131472

Studijní program: B7507 Specializace v pedagogice

Studijní obor: Etická výchova se zaměřením na vzdělávání
Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Název bakalářské práce: **Historie a současnost požárního sportu v Ruské federaci**

Název bakalářské práce AJ: History and Present of Fire Sport in the Russian Federation

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Cílem práce je zmapovat bohatou historii požárního sportu v Ruské federaci a také úspěšnou současnost ruských závodníků. V práci budou zmíněny všechny důležité události související s tímto sportem a také popsána minulé i současné pravidla požárního sportu v Ruské federaci. Základem pro tato pravidla a mistrovství světa v požárním sportu je Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, která vznikla v Moskvě, a proto je pro tuto práci o požárním sportu velice důležitá.

KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. SPBI Spektrum XVI. ISBN 9788073850913. Ščerbakov, Michail Ananjevič. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. KOMITET PO FIZIČESKOJ KULTURE I SPORTU PRI SOVETE MINISTROV SSSR, Federacija požarno-prikladnogo sporta SSSR. Požarno-prikladnoj sport: Pravila sorevnovanij. Moskva" Rosseľchozizdat, 1969, 44 s.

Garantující pracoviště: Katedra slavistiky,
Pedagogická fakulta

Vedoucí práce: Mgr. Miroslav Půža, Ph.D.

Oponent: PhDr. Jindřich Kesner, CSc.

Datum zadání závěrečné práce: 22.8.2014

Poděkování

Chtěla bych poděkovat Mgr. Miroslavu Půžovi, Ph.D za vedení mé bakalářské práce, cenné rady a odborný dohled. Děkuji také všem svým blízkým za jejich podporu.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala pod vedením vedoucího bakalářské práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne

Anotace

VELETOVÁ, Zuzana. Historie a současnost požárního sportu v Ruské federaci. Hradec Králové: Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové, 2016. 55 s. Bakalářská práce.

Cílem práce je zmapovat bohatou historii požárního sportu v Ruské federaci a také úspěšnou současnost ruských závodníků. V práci budou zmíněny všechny důležité události související s tímto sportem a také popsána minulá i současná pravidla požárního sportu v Ruské federaci. Základem pro tato pravidla a mistrovství světa v požárním sportu je Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, která vznikla v Moskvě, a proto je pro tuto práci o požárním sportu velice důležitá.

Klíčová slova: požární sport, Ruská federace, Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, CTIF.

Annotation

VELETOVÁ, Zuzana. *History and Present of Fire Sport in the Russian Federation*. Hradec Králové: Faculty of Education, University of Hradec Králové, 2016. 55 pp. Bachelor Degree Thesis.

The objective of this bachelor's thesis is to map the rich history of fire sport in the Russian Federation as well as the successful results of contemporary Russian contestants. The thesis lists all significant events related to this sport and describes the past as well as the present rules of fire sport valid in the Russian Federation. The Moscow-based International Sport Federation of Firefighters and Rescuers, which is fundamental for these rules and the World Championship in Fire and Rescue Sport, plays a significant role in this thesis about fire sport.

Keywords: fire sport, Russian Federation, The International Sport Federation of Firefighters and Rescuers, CTIF

Obsah

1. Úvod	10
2. Vymezení pojmu požární sport.....	12
2.1 Výzbroj používaná při požárním sportu.....	13
2.1.1 Požární hadice.....	13
2.1.2 Proudnice	14
2.1.3 Rozdělovač	14
2.1.4 Koš.....	14
2.1.5 Terče	15
2.1.6 Přenosná motorová stříkačka	15
2.1.7 Základna	15
2.2 Popis disciplín požárního sportu a jejich pravidla	15
2.2.1 Popis a základní pravidla disciplíny běh na 100 m s překážkami	17
2.2.2 Popis a základní pravidla disciplíny výstup do 4. podlaží cvičné věže	17
2.2.3 Popis a základní pravidla disciplíny štafeta 4 x 100 m s překážkami	19
2.2.4 Popis a základní pravidla disciplíny požární útok	20
3. Historie požárního sportu	21
3.1 Význam požárního sportu	21
3.2 Vznik a rozvoj požárního sportu.....	22
3.3 Požární sport v letech 1937-1945	24
3.3.1 Požární sport a druhá světová válka	24
3.3.2 Disciplíny požárního sportu v letech 1937-1945.....	25

3.3.3	Rozdíly v provedení disciplín oproti současnosti	25
3.4	Požární sport po druhé světové válce	27
3.5	Požární sport po roce 1954	28
3.6	Požární sport v 60. letech	29
3.7	Požární sport na mezinárodní scéně	33
4.	Současný požární sport	40
4.1	Požární sport po roce 1991	40
4.2	Požární sport v novém tisíciletí	42
4.2.1	Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů	42
4.2.2	Mezinárodní závody po roce 2000	43
4.3	Ruský požární sport v roce 2015	51
4.3.1	Ruská hasičská reprezentace	51
5.	Závěr	53
	Seznam použité literatury	54

1. Úvod

Požární sport je poměrně mladým, ale velice zajímavým sportem, který reprezentuje ušlechtilou myšlenku a všestranně rozvíjí fyzickou i psychickou zdatnost závodníků. Tento druh sportu se začal rozšiřovat i v České republice a já se ho čtyři roky aktivně účastním. Stal se důležitou náplní mého volného času, a proto jsem se rozhodla komplexně popsat jeho historii, kterou jsem našla v různých publikacích, avšak bez celkového obrazu o jeho vzniku. Je důležité zabývat se celistvou myšlenkou požárního sportu od jeho počátku až do současnosti. Existuje mnoho zdrojů, které popisují pouze části požární historie. Většinou se jedná o kroniky, zabývající se jednotlivými jednotkami hasičů, dále jsou to muzea, která však vystavují hasičskou techniku a v neposlední řadě knihy, popisující hasičskou profesi, bez jakékoli zmínky o požárním sportu, který je v dnešní době nezbytnou přípravou pro většinu profesionálních hasičů.

Oheň má přece velký význam v našich životech i ve vývoji společnosti. S jeho plným používáním se rozšířily i problémy, které bylo vždy potřeba řešit. Hasič je člověkem, který musí s ohněm bojovat a zachraňovat životy druhých. Je nezbytné, aby takovým zachráncem byl člověk rychlý, vytrvalý a hlavně odvážný. A právě proto vznikl požární sport, který trénuje hasiče při bezpečných a výborně připravených soutěžích na reálné a nelehké zásahy. V tomto sportu tedy jde o fyzickou přípravu, týmovou spolupráci, která může při opravdové události znamenat záchranu života samotného hasiče, o překonávání překážek i vlastního strachu.

Většina sportů se provozuje pro zábavu, pro dosahování lepších výkonů, pro vítězství a na profesionální úrovni i pro peníze. Požární sport má ale ještě vyšší cíle než jen vítězství. Je populární i přesto, že není financován tak jako ostatní sporty, není příliš medializovaný a vítězové nejsou celebritami. Vítězové i všichni zúčastnění jsou především nadšenci a někteří z nich také hrdinové ve své profesi.

Požární sport je rozšířený po celém světě, ale jeho historie začala v roce 1937 v SSSR. V současnosti je v Rusku požární sport národním sportem a členové reprezentačního týmu ho mají jako svou hlavní profesi. Protože je ruský jazyk a Rusko

celkově také mým hlavním zájmem i studijním oborem, rozhodla jsem se napsat práci o požárním sportu v Ruské federaci a zmapovat tak jeho historii i současnost.

2. Vymezení pojmu požární sport

Ihned v úvodu práce je třeba přesně vymežit pojem požární sport a s ním spojenou terminologii. Pod tímto pojmem si nemůžeme představovat jakýkoli sport hasičů. Požární sport má přesná pravidla i definici.

Definice požárního sportu podle Hasičského záchranného sboru České republiky: *„Požární sport je úzce spjatý s hasičskými jednotkami. Jeho hlavním cílem v historii i dnes je zvyšování obratnosti, rychlosti a fyzické zdatnosti hasičů, potřebné pro výkon jejich činnosti při zásahu v místě mimořádné události“*.¹

První záznamy o požárním sportu nacházíme v roce 1937 v Sovětském svazu, kde se konaly první závody v rámci NKVD (více v kapitole Historie požárního sportu). Odsud také přivezl zcela nové poznatky o požárním sportu do naší republiky bývalý náčelník Hlavní správy požární ochrany ČR Ing. Pavel Stoklásek v roce 1967. Ing. Pavel Stoklásek se tak stal jedním ze zakladatelů a velkých propagátorů požárního sportu v České republice.²

Pokud mluvíme o požárním sportu, mluvíme o čtyřech základních disciplínách, kterých se, až na malé rozdíly, účastnili již hasiči v Sovětském svazu v roce 1937.³ Jsou to tyto disciplíny:

- Běh na 100 metrů s překážkami
- Výstup do 4. podlaží cvičné věže
- Štafeta 4 x 100 metrů s překážkami
- Požární útok

---

¹ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

² Tamtéž [online]. [cit. 2016-01-18]

³ ŠČERBAKOV, MICHAEL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatelstvo ministerstva komunalnogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

V kapitole o historii požárního sportu se nachází popis jednotlivých disciplín v určitých historických obdobích a porovnání s jejich dnešní podobou.

Disciplíny, výbroj a výstroj samozřejmě prošly důležitými změnami, podle úprav v pravidlech, ale podstata hlavních disciplín zůstala zachována až dodnes. Pro plné pochopení této práce je třeba se zorientovat v terminologii spojené s požárním sportem, ale také v pravidlech a průběhu základních disciplín.

2.1 Výbroj používaná při požárním sportu

2.1.1 Požární hadice

„Požární hadice (dále jen PH) jsou hadice určené k dopravě vody zejména při zdolávání požárů, odčerpávání vody ze zaplavených prostor a při požárním sportu.“⁴

a) Savice

Savice se používají pro dopravu vody z vodního zdroje (rybník, kád', potok) k čerpadlu. Savice jsou tedy prostředníkem, vyrobeným v PVC, který umožňuje přenést vodu mezi kád'í a strojem. Každá savice je dlouhá 2,5 metru s průměrem 110 centimetrů. Existují různé druhy savic, které se dále dělí podle svého využití či možnosti ohýbání a tvrdosti.

b) Požární hadice B

Tato požární hadice je především určena pro dálkovou dopravu vody mezi stroji, na tzv. vedení vody pro dopravu od požární stříkačky k rozdělovači, případně pro zásobení požární proudnice, často se také používají pro doplňování cisternových automobilových stříkaček. Podle svého využití mají tyto hadice různou délku a průměr.⁵

---

⁴ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

⁵ ŠKODOVÁ, Barbora. Metodika disciplíny požární útoku. 1. vyd. [Česko: B. Škodová], 2014, 97 s. ISBN 978-80-260-6785-6.

c) Požární hadice C

Tato hadice je nejpoužívanější u hasičských jednotek jak při zásahu, tak při požárním sportu. PH C se používají jako součást starších typů nástěnných hydrantů a pro tzv. útočné vedení od rozdělovače k proudnici, ale také jako dopravní vedení od PS 2 a menších plovoucích čerpadel. I tyto hadice mají různé průměry a délky.⁶

2.1.2 Proudnice

Proudnice jsou hubice na konci hadic, kterými se stříká na místo požáru, nebo na terče při požárním útoku. Rozlišujeme spoustu druhů proudnice – na kompaktní proud, proudnice, které umí dělat mlhu, sprchu, pěnu, proudnice, které kombinují ty předešlé apod. Proudnice jsou tedy v požárním sportu důležitým nástrojem pro trefování terčů. Usměrnují a udržují kompaktní proud vody. Jsou lehké, jejich hmotnost se pohybuje kolem jednoho kilogramu. Jsou ale náchylné na rozbití, spadnou-li špičkou dolů, i malé odření může ovlivnit směr výstřiku. Vyrábí se v různých barvách.⁷

2.1.3 Rozdělovač

Rozdělovač slouží k rozdělení vody a má celkem čtyři výtoková hrdla. Voda do rozdělovače přichází požární hadicí B, rozdělí se do dvou požárních hadic C a umožňuje tak poslat vodu na oba proudy ve stejnou chvíli. V hrdlech jsou kruhové uzavíratelné kohouty, kterými se reguluje voda, popřípadě se může úplně zastavit. Váha rozdělovače se pohybuje od 3,5 kg do 6 kg.⁸

2.1.4 Koš

Koš slouží k lepšímu nabrání vody a filtrování nečistot, aby se tak nedostaly do stroje. Koše se od sebe liší v mnoha věcech. Máme koše klasické, které se na savici musí našroubovat a koše sportovní, které stačí naklapnout, což je rychlejší. Každý koš

---

⁶ ŠKODOVÁ, Barbora. Metodika disciplíny požární útok. 1. vyd. [Česko: B. Škodová], 2014, 97 s. ISBN 978-80-260-6785-6.

⁷ Tamtéž

⁸ KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-091-3.

má uvnitř klapku, která se při styku s vodou otevře. U některých košů se otevírá celá a u některých do půlky, tzv. motýlek. Rozdíl je také ve velikosti sítěk.

2.1.5 Terče

Na soutěžích se používají dva druhy terčů - sklopné a nástřikové. Sklopné terče jsou daleko častější a rychlejší, nejsou však oficiální pro mezinárodní soutěže. Nástřikové terče, jak už název napovídá, jsou terče, do kterých musí proudař nastříkat deset litrů vody. Při špatném míření může terč sepnout až za několik vteřin.⁹

2.1.6 Přenosná motorová stříkačka

Je hasičská stříkačka, určená pro jednotky požární ochrany. Slouží k provedení zásahu od vodního zdroje na malé požáry nebo jako čerpadlo pro doplňování cisteren, při požárním sportu přenáší vodu z kádě a posílá ji do požární hadice B a dále až k proudaři.¹⁰

2.1.7 Základna

Základna je dřevěná deska s rozměry 2 x 2 metry a vyhrazuje prostor pro nachystání veškerého vybavení potřebného pro vykonání požárního útoku. Ve vzdálenosti 4 m od základny se nachází kádě, ve které je 1 000 litrů vody.¹¹

2.2 Popis disciplín požárního sportu a jejich pravidla

Mezinárodní pravidla požárního sportu stanovuje Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů sídlící v Moskvě. Tato pravidla se vztahují i na hlavní požární soutěže v České republice, proto je možno při popisu disciplín vycházet z oficiálních zdrojů Hasičského záchranného sboru České republiky.

---

⁹ KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-091-3.

¹⁰ ŠKODOVÁ, Barbora. Metodika disciplíny požární útoku. 1. vyd. [Česko: B. Škodová], 2014, 97 s. ISBN 978-80-260-6785-6.

¹¹ Popis disciplín požárního sportu. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/pozami-sport-popis-disciplin-doc.aspx

Požární sport spojuje atletiku s určitými prvky a úkony z práce hasičů. Pro jeho zvládnutí je nutné spojit obratnost a rychlost, nebát se ohně, překážek, ani výšek. Požární sport se skládá ze dvou individuálních a dvou týmových disciplín.

Dvě individuální:

- a) běh na 100 m s překážkami
- b) výstup do 4. podlaží cvičné věže

a dvě týmové:

- c) štafeta 4 x 100 m s překážkami
- d) požární útok

Další individuální disciplínou je dvojboj, který vzniká součtem časů z výstupu do 4. podlaží cvičné věže a běhu na 100 m s překážkami.¹²

Tyto disciplíny mají přesně daná pravidla a jsou to také disciplíny, z nichž je složena hasičská olympiáda a mistrovství světa a Evropy v požárním sportu. V disciplínách požárního sportu soutěží muži, ženy a nyní i mládež.

Pravidelně se pořádají Světové hry hasičů, kde soutěží v cyklistice, v plážovém volejbalu, v závodech na horském kole, v tenisu, orientačním běhu, triatlonu, v jízdě na kajaku atd. V tomto případě se však nejedná o požární sport.

Mimo klasické soutěže se také konají závody TFA (Toughest Firefighter Alive = Nejtvrdší hasič přežije). Závodníci s aktivním dýchacím přístrojem, a v kompletní výzbroji, překonávají překážky, přenášejí těžké barely, spojují a rozvinují hadice a na závěr stoupají do nejvyšších pater výškové budovy. Jde tedy o závod simulující tvrdé podmínky při práci hasiče. Zde také nejde o požární sport.¹³

---

¹² VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

¹³ Tamtéž

2.2.1 Popis a základní pravidla disciplíny běh na 100 m s překážkami

„Běh na 100 metrů s překážkami je individuální rychlostně obratnostní disciplína. Závodník na 100metrové trati nejprve překonává 2 m vysokou bariéru, poté sbírá dvě hadice, se kterými běží přes kladinu. Za kladinou hadice spojuje, jednu připojuje na rozdělovač a na druhou napojuje proudnici a proběhne cílem“.¹⁴

Podrobnější popis a pravidla

Šířka dráhy je 2,5 m, délka je 100 m. Ve vzdálenosti 23 m od startu je umístěna překážka o výšce a šířce 2 m. Za touto překážkou si závodník umístí dvě 20 m dlouhé hadice C. Náběhový můstek kladiny začíná deset metrů za hadicemi a má délku 2 m a šířku 25 cm. Stejných rozměrů je i seběhový můstek. Vlastní kladina je široká 18 cm, dlouhá 8 m a vysoká 1,2 m.

Soutěžící má na startu čas na přípravu, celkový čas pokusu však nesmí přesáhnout 2 minuty. Start se běžně provádí ze startovacích bloků, je však povolen i start vysoký, který ale používá minimum závodníků. Již na startu u sebe na opasku závodník musí mít proudnici.

Po odstartování závodník vyběhává, překonává první překážku a za ní sbírá dvě hadice. S hadicemi v ruce přebíhá kladinu, začíná hadice rozvíjet, během pohybu je spojuje a jednou půlspojkou napojuje na rozdělovač. Po připojení rozdělovače závodník připojí proudnici, se kterou proběhne cílem.¹⁵

2.2.2 Popis a základní pravidla disciplíny výstup do 4. podlaží cvičné věže

„Druhou individuální disciplínou požárního sportu je výstup do 4. podlaží cvičné věže pomocí hákového žebříku. Jedná se o divácky nejatraktivnější disciplínu požárního sportu. Je to zároveň disciplína velmi náročná. Závodník vyběhává s 8,5 kg vázícím

---

¹⁴ KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-091-3.

¹⁵ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

žebříkem a po uběhnutí 32 metrů stoupá pomocí žebříku nejprve do druhého, pak do třetího a nakonec do čtvrtého patra cvičné věže. Celkově se závodník dostává do 11 metrů nad dráhu“.¹⁶

Podrobnější popis a pravidla

Soutěžící zaujme postavení na startu, na přípravu má opět 2 minuty. Délka připraveného žebříku je 410 cm a hmotnost 8,5 kg. Žebřík může libovolně přesahovat startovní čáru a start může být vysoký i nízký.¹⁷

Po odstartování běží závodník k cvičné věži, kde zavěsí žebřík na parapetní desku okna druhého podlaží cvičné věže, vystoupí po něm a dosedne na parapetní desku. Poté žebřík převěsí do třetího podlaží a vše se opakuje. Pokus končí, pokud se závodník oběma nohama dotkne podlahy posledního, tedy čtvrtého podlaží cvičné věže.¹⁸

Cvičná věž musí mít přesné rozměry a splňovat pravidla, která zde není nutné rozebírat. Pro bezpečnost závodníků je pod věží umístěna poduška, která je zhotovena tak, aby ztlumila případný pád soutěžícího.¹⁹

Pro precizní provedení této disciplíny bez úrazů a v dobrém čase je třeba dlouhodobého tréninku a přesně vypracované techniky závodníka. Tato disciplína je divácky nejatraktivnější, ale také nejvíce nebezpečná.

---

¹⁶ KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. 1. vyd. V Ostravě: Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. Spektrum (Sdružení požárního a bezpečnostního inženýrství). ISBN 978-80-7385-091-3.

¹⁷ Popis disciplín požárního sportu. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/pozarni-sport-popis-disciplin-doc.aspx

¹⁸ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

¹⁹ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ, HZS ČR. Pravidla požárního sportu. Praha, 2010, 52 s.

2.2.3 Popis a základní pravidla disciplíny štafeta 4 x 100 m s překážkami

„Členové štafety 4 x 100 metrů s překážkami musí překonávat na trati různé překážky a uhasit skutečný oheň. Úkolem je v co nejkratším čase donést do cíle hasičskou proudnici, která slouží jako štafetový kolík“.²⁰

Podrobnější popis a pravidla

Štafeta se běží ve dvou a více drahách současně, každá dráha je rozdělena do čtyř samostatných úseků po 100 metrech. Každý závodník z daného družstva může běžet pouze jeden úsek. Pro předání proudnice (štafetového kolíku) jsou vymezeny 20 m dlouhé zóny předávky, ve kterých nesmí být štafetový kolík hozen, ale při upadnutí může být zvednut předávajícím. Není však dovoleno jakkoli pomáhat závodníkovi v průběhu plnění daného úseku.²¹

V prvním úseku štafety soutěžící odstartuje a pomocí žebříku zdolá překážku v podobě domečku. Po předání štafety druhý závodník zdolá překážkovou stěnu, při tom se však nesmí nohama opírat o podpěry nebo stojky. Při doskoku soutěžícího ze stěny je pořadatel zapálena hořlavá směs v nádrži. V třetím úseku štafety závodník musí rozvinout hadice před, na, nebo za kladinou, kterou přebíhá. Po spojení daných hadic jednou půlspojkou a připojení rozdělovače je napojena proudnice, kterou v pásmu odpojení soutěžící odpojí a předá čtvrtému závodníkovi jako štafetový kolík. Tento poslední závodník uchopí přenosný hasicí přístroj, kterým uhasí hořící kapalinu v nádrži, zapálenou během druhého úseku štafety. Hasicí přístroj odloží a běží do cíle tak, aby zdárně dokončil poslední úsek. Jestliže hořící kapalina není uhašena prvním hasicím přístrojem, soutěžící má k dispozici rezervní hasicí přístroj.²²

---

²⁰ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

²¹ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ, HZS ČR. Pravidla požárního sportu. Praha, 2010, 52 s.

²² Popis disciplín požárního sportu. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-02-17]. Dostupné z: www.hzscr.cz/soubor/pozami-sport-popis-disciplin-doc.aspx

2.2.4 Popis a základní pravidla disciplíny požární útok

„Požární útok je nazýván královskou disciplínou požárního sportu, protože se nejvíce přibližuje činnosti jednotek požární ochrany při zásahu. Je to kolektivní disciplína, kterou plní 7 členů týmu. Jejich úkolem je v co nejkratším čase propojit zdroj vody (nádrž), motorovou stříkačku, hadice, rozdělovač a proudnice, doběhnout ke dvěma terčům vzdáleným 90 metrů a trefit se do nich proudem vody.“²³

Podrobnější popis a pravidla

Během přípravy před samotným plněním disciplíny si soutěžící připraví na základnu sací koš, savice, proudnice, požární stříkačku, hadice B a C a rozdělovač. Příprava na pokus může trvat maximálně 5 minut. Vodní zdroj je vzdálen 4 m od základny a dva terče pro stříkání jsou 95 m daleko. V době přípravy se nesmí nastartovat motorová stříkačka, v okamžiku startu musí být v naprostém klidu.²⁴

Družstvo se připraví k jedné startovní čáře, od které vyběhne, nastartuje motorovou stříkačku, spojí savice, našroubuje sací koš a zkompletuje tak přívodní vedení vody. Další soutěžící zapojí dopravní vedení, připojí proudnice na útočné proudy a nastříkají oba terče, do kterých se vejde 10 litrů vody. Požární útok je ukončen signalizací terčů, případně zastavením časomíry umístěné u terčů.

Pokus musí být proveden nejdéle 2 minuty po startu, jinak je považován za neplatný. Žádný člen družstva nesmí překročit hranici stříkání, která je umístěna před terčí. Pořadatelé musí během pokusu doplňovat vodu v nádrži. Soutěžící mohou přívodní a dopravní vedení, tedy savice a jednotlivé hadice, rozpojit až na pokyn rozhodčího.²⁵

---

²³ ŠKODOVÁ, Barbora. Metodika disciplíny požární útok. 1. vyd. [Česko: B. Škodová], 2014, 97 s. ISBN 978-80-260-6785-6.

²⁴ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

²⁵ GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ, HZS ČR. Pravidla požárního sportu. Praha, 2010, 52 s.

3. Historie požárního sportu

O důležitosti rozšiřování požárního sportu mluví už Michail Ščerbakov ve své knize z roku 1963, kde uvádí, že v profesionální hasičské práci a stejně tak i v hasičském sportu, jak ho známe, je zapotřebí spojení fyzické aktivity, tedy sportu a teoretické přípravy. Hasič, který se málo připravuje a netrénuje, nemůže být kvalitní a nevydrží zátěž, kterou prochází při ostrém zásahu. Musí být rychlý, zručný, umět se pohybovat ve výškách a rychle se rozhodovat. Všechny tyto disciplíny spojuje v jedno umění požární sport. Ten je ideální činností nejen pro zábavu, ale také pro trénink profesionálních hasičů. Připravený hasič totiž reaguje s chladnou hlavou. Žádný sport se samozřejmě neobejde bez závodů, které se v požárním sportu pořádají na městských, okresních, republikových i mezinárodních a celosvětových úrovních.²⁶

3.1 Význam požárního sportu

Požární sport napomáhá k získávání zkušeností v práci s požární technikou a výstrojí, trénuje vytrvalost, sílu, ostražitost, smělost, vůli k vítězství, vzbuzuje smysl pro kolektivní práci a uvědomění si odpovědnosti za zadaný úkol, často odpovědnosti za lidský život. Svým významem a posláním tento sport rozhodně zaujímá první místo mezi ostatními sporty.

Současné způsoby hašení požárů, s použitím různých požárních technik, vyžadují od řadových hasičů i od jejich veličích vysokou fyzickou připravenost k této práci. Pouze cílevědomý a všestranně vycvičený požárník se může aktivně účastnit komplexního a složitého boje s ohněm a plně používat sílu požární techniky.²⁷

Podle Ščerbakova se požární sport dlouhodobě jeví jako ideální součást fyzického tréninku hasičů. Zahrnuje komplex různorodých cvičení, která se dají použít individuálně i kolektivně a fungují i prakticky v požární ochraně. V současnosti je naprosto jasné, že požární sport svou pozici stále posiluje a je nedílnou součástí přípravy hasičů.

---

²⁶ ŠČERBAKOV, MICHAİL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

²⁷ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

Trénink požárního sportu se skládá z různorodých pohybových cvičení a nácviku práce s technikou a výstrojí, ale také bez ní, touto formou je například běh, překonání překážky (domku, plotu a klády), přenos techniky z místa na místo (žebřík, hadice, hasicí přístroj), lezení po žebříku, roztahování hadic, hašení horké kapaliny i další. Na těchto částech tréninku je opravdu vidět jejich praktičnost. Všechna cvičení jsou charakterem, technickou složitostí jejich plnění a stupněm náročnosti na organismus požárníků velice rozmanitá.²⁸

3.2 *Vznik a rozvoj požárního sportu*

V ruské požární ochraně se různé druhy sportu začaly objevovat a rozvíjet po Velké říjnové socialistické revoluci v roce 1917. Velký význam v rozvoji tělocviku a sportu v Sovětském svazu měl však rok 1931 a nástup komplexu GTO, který rychle získával všeobecné uznání.²⁹

GTO (ГТО – Готов к труду и обороне) – Příprava k práci a obraně - byl velice propracovaný program norem a osnov fyzické přípravy ruského obyvatelstva v různých sportovních organizacích v Sovětském svazu a také základní a státem podporovaný systém vlastenecké výchovy mládeže, který existoval od roku 1931 do roku 1991 a účastnilo se ho obyvatelstvo od 10 do 60 let.

Systematická příprava v rámci tohoto komplexu a nácvik požární ochrany, tedy vlastně nácvik některých disciplín požárního sportu, měly za cíl všestranný fyzický rozvoj obyvatelstva. Jedním z hlavních výstupů se však zcela nezáměrně stal vznik požárního sportu, který se ze SSSR a později Ruska rozšířil po celém světě.³⁰

Trénink, různé druhy sportu a příprava ke splnění norem GTO se ukázaly jako jedinečný základ, na němž je možné rozvíjet fyzickou přípravu v požární ochraně. Už

---

²⁸ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatělstvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

²⁹ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

³⁰ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatělstvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

v tomto období se na program fyzické přípravy členů hasičských sborů, mimo jiných sportů, dostala i cvičení a speciální trénink, do kterého patřilo: oblékání zásahového oblečení na čas, přenos rozdělovače a dvou hadic, chůze po kládě, šplh po laně, skoky, překonání plotu a dalších překážek a přenos lidské figuríny o hmotnosti 60 kilogramů. Již v těchto cvičeních vidíme jasný počátek požárního útoku, štafety a běhu přes překážky.³¹

Reálné zásahy hasičských sborů pomohly určit řadu dalších cvičení a tréninků, které bylo nutné zařadit do systematické přípravy profesionálních hasičů. K takovým cvičením se například řadila: práce ve výškách, hašení horké kapaliny a překonání překážek spojené s roztahováním hadic. Hasičské sbory stále více zjišťovaly, že zásahy a postupy při nich aplikované je třeba trénovat a nelze o nich přemýšlet až na místě události. Z tohoto důvodu se tréninky začaly obohacovat o cvičení s požární technikou a výstrojí, která je nezbytná pro výkon hasičské profese. Již tedy nešlo pouze o fyzickou přípravu, ale také o zručnost a rychlost postupů.

Zvýšení zájmu o tuto speciální přípravu hasičských sborů a také požadavek na vyšší četnost tréninků zapříčinily zařazení některých cvičení speciální přípravy do základní přípravy hasičů, která fungovala již dlouhou dobu, ale nebyla příliš efektivní. Speciální příprava tedy byla uznána u některých sborů jako oficiální a to ve formě hasičských závodů a soutěží. Soutěžení a snaha zvítězit přilákaly k této formě tréninku ještě více profesionálních hasičů.³²

Neustálý rozvoj požární techniky si vynucoval stále více a více možností nácvičku práce s touto technikou a výstrojí. Soutěže v rychlosti a zručnosti se začaly rozšiřovat i mimo malé hasičské sbory. Tímto způsobem se z malých soutěží, v rámci jednotlivých

---

³¹ ŠČERBAKOV, MICHAEL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

³² KOMITET PO FIZIČESKOJ KULTURE I SPORTU PRI SOVETE MINISTROV SSSR, Federacija požarno-prikladnogo sporta SSSR. Požarno-prikladnoj sport: Pravila sorevnovanij. Moskva" Rossel'chozizdat, 1969, 44 s. (volný překlad autora)

sborů, stal požární sport, který se rychle rozvíjel. Soutěže mezi jednotlivými sbory byly velice populární.³³

3.3 Požární sport v letech 1937-1945

První letní sportovní soutěž požární ochrany NKVD s disciplínami požárního sportu se konala v roce 1937. NKVD (Народный комиссариат внутренних дел), česky Lidový komisariát vnitřních záležitostí, byl centrální státní orgán Sovětského svazu, který se zabýval vnitřní bezpečností, požární ochranou, střežením hranic a evidencí obyvatel. Existoval v letech 1934-1946 a poté byl přejmenován na Ministerstvo vnitřních záležitostí (MVD).³⁴

Celonárodních soutěží v letech 1937 a 1938 se zúčastnilo 12 hasičských týmů z různých sborů, které získaly první místo na odborných soutěžích, které se konaly v jednotlivých oblastech a republikách Sovětského svazu a díky nim postoupily na nynější nejvyšší úroveň v požárním sportu. Každý tým měl 25 členů. Vítězem těchto závodů a také držitelem putovní ceny se stal sbor hasičů z Moskvy.

V požárním sportu od roku 1939 také existovaly takzvané dálkové soutěže. Hasičské sbory se tedy nesetkaly na závodech na jednom místě, ale pouze se vyhodnocovaly jejich jednotlivé výsledky, kterých dosáhly například při své domácí soutěži. V letech 1939 a 1940 se uskutečnily Celonárodní dálkové soutěže v požárním sportu.³⁵

3.3.1 Požární sport a druhá světová válka

V letech 1939-1945 byly pořádány dálkové i klasické soutěže. Pokud se ale konala klasická požární soutěž, měla speciálně oznamovaný program s obsahem disciplín a podmínkami jejich plnění. Program se speciálně oznamoval proto, že se velice často

---

³³ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

³⁴ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

³⁵ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

měnil v závislosti na aktuálních podmínkách. Pravidla se různě upravovala a byla pokaždé trochu jiná.³⁶

Důvodem realizací dálkových soutěží a klasických požárních soutěží se speciálně oznamovaným a upravovaným programem byla samozřejmě druhá světová válka, tedy globální světový konflikt, který se odehrával v letech 1939-1945. Z těchto let se, až na několik záznamů o dálkových soutěžích, nedochovaly žádné podrobnější informace. Z historických materiálů z doby před válkou a následně po válce však víme, že podoba požárního sportu zůstala stejná a během války se ani výrazně nezměnil průběh jednotlivých disciplín. Malou změnou však bylo rozšíření přidružených disciplín, do kterých v samém počátku patřila například atletika a gymnastika. Ve válečném období se mezi tyto zařadila navíc i velice aktuální střelba.³⁷

3.3.2 Disciplíny požárního sportu v letech 1937-1945

1. výstup po hákovém žebříku do 4. podlaží cvičné věže
2. běh na 100 m s překážkami
3. umístění třídlílného vysunovacího žebříku a výstup do 3. podlaží cvičné věže
4. požární štafeta 6 x 100 m
5. požární útok
6. dvojboj (výstup po hákovém žebříku do 4. podlaží cvičné věže a běh na 100 metrů s překážkami)

3.3.3 Rozdíly v provedení disciplín oproti současnosti

Hlavním rozdílem oproti současným požárním soutěžím byla hlavně používaná výstroj a výzbroj. Závodníci byli na startu oblečeni ve standardním vojenském oblečení. Obouvali si plátěné vysoké boty, nosili opasek, na kterém byly sekera a rukavice

---

³⁶ ŠČERBAKOV, MICHAEL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

³⁷ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knihnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

a povinnou výbavou byla helma vojenského stylu. Sportovcům nebylo dovoleno používat odlehčené, speciální vybavení.³⁸

Disciplína výstup po žebříku do 4. podlaží cvičné věže měla prakticky stejnou podobu jako dnes. Jediné rozdíly byly v použitých materiálech a technickém provedení. Používal se například dvouhakový žebřík, který vážil nejméně 10 kg (dnes 8,5 kg). V dnešní době je již také daleko více dbáno na bezpečnost závodníků.

V běhu na 100 m s překážkami byly dva výrazné rozdíly. V roce 1945 se v běhu přenášela figurína, vážící 60 kg a překonávala se 3,5 metru vysoká bariéra, tedy o celý metr a půl vyšší než dnes.³⁹

Disciplínu výstupu do 3. podlaží cvičné věže pomocí umístění třídlínného vysunovacího žebříku již v dnešním požárním sportu neznáme. Proto je třeba popsat, jak tato disciplína probíhala: *„Dvojice závodníků vyběhla ze vzdálenosti 32,25 metru od věže. V první fázi vyzvedla vysunovací žebřík, umístěný na požárním vozidle a běžela s ním do prostoru věže.“*⁴⁰ Třídlínný žebřík byl dřevěný a vážil až 64 kg. Jeden ze závodníků ho ustavil a vysunul, druhý závodník vyběhl po žebříku do 3. podlaží cvičné věže. Tato disciplína byla v letech 1963 až 1966 zrušena.⁴¹

Velký rozdíl byl také ve štafetě. Oproti dnešním 4 x 100 metrů byla původní štafeta 6 x 100 metrů dlouhá. Na šesti úsecích štafety se objevovalo následující:

1. úsek: běh na 100 metrů, z toho 25 metrů v ochranném oděvu
2. úsek: překonání domečku skládacím žebříkem
3. úsek: překonání bariéry 2 x 2 m

---

³⁸ ŠČERBAKOV, MICHAEL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

³⁹ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁴⁰ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knihovna požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

⁴¹ Tamtéž

4. úsek: hadice, rozdělovač, tzv. past na myši - plížení na vzdálenost 10 metrů pod laťkami ve výšce 50 cm od země

5. úsek: hašení hasicím přístrojem, překonání kladiny

6. úsek: překonání velké bariéry o výšce 3,5 metru pomocí nastavovacího žebříku

Požární útok a dvojboj měl prakticky stejnou podobu jako dnes.⁴²

3.4 Požární sport po druhé světové válce

Během druhé světové války probíhaly změny pravidel, které ovlivňovala aktuální situace. I když se po válce podoba požárního sportu vrátila do předválečného stavu, bylo jasné, že je třeba už jednou provždy stanovit platná a neměnná pravidla.

V roce 1945 byla tedy poprvé rozpracována pravidla soutěží v požárním sportu. Byli stanoveni speciální soudci (rozhodčí), kteří se výborně orientovali v nových pravidlech a při závodech důsledně sledovali metody práce s požární technikou, určovali počet chyb a porušení a hlásili svým kolegům časovou penalizaci účastníka, který právě vykonával danou disciplínu. Například při výstupu po žebříku do čtvrtého patra cvičné věže mohl účastník po porušení pravidel dostat penalizaci až 10,5 sekundy, požární útok s porušením pravidel byl penalizován časem až 85 sekund.⁴³

V letech 1945 až 1954 probíhal výrazný rozvoj požárního sportu a úpravy pravidel týkající se mimo jiné výzbroje a výstroje závodníků. U některých disciplín se měnilo rozmístění výzbroje. Ke změnám došlo i v požární štafetě a běhu na 100 metrů s překážkami. V roce 1948 byly změněny vzdálenosti mezi překážkami a bylo zrušeno přenášení figuríny. V tomto roce byl také vyřazen první úsek ze štafety a do roku 1954 se běhala štafeta na 5 x 100 metrů.⁴⁴

---

⁴² VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁴³ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

⁴⁴ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knižnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

V roce 1945 byl poprvé udělen titul mistra požárního sportu v dvojboji (výstup po žebříku na cvičnou věž a běh na sto metrů s překážkami) a vítěz získal šarlatovou stuhu.

Od roku 1948 se o požární soutěže začalo starat speciálně vytvořené oddělení, které kontrolovalo účast sborů i průběh závodů a byla vytvořena obranná čestná stráž, nové jednotky a posádky. V tomto roce se Mistrovství Sovětského svazu začaly zúčastňovat týmy jiných úřadů než jen NKVD (které bylo v roce 1946 přejmenováno na MVD), například: Ministerstva obrany, Ministerstva železnic a Ministerstva uhelného průmyslu.

Roku 1951 byl poprvé udělen titul Mistra požární ochrany MVD ve výstupu po žebříku do třetího patra cvičné věže a sto metrů překážek s udělením šarlatové stuhy pro vítěze. Také se výsledky z Mistrovství Sovětského svazu v požárním sportu začaly vyhodnocovat ve speciálních tabulkách, které byly v tomto období velice podobné tabulkám s výsledky ze závodů v lehké atletice a víceboji.

V následujících letech se Mistrovství Sovětského svazu v požárním sportu účastnilo tři až pět svazových republik. Například v roce 1953 to bylo pouze pět republik. Tato situace se výrazně změnila v roce 1957, kdy se zúčastnily všechny republiky Sovětského svazu, až na Moldávii.⁴⁵

3.5 Požární sport po roce 1954

K dalším podstatným změnám v průběhu soutěží požárního sportu došlo v roce 1954. K těmto změnám se přistoupilo kvůli zrychlení celé soutěže, větší atraktivitě a zejména kvůli bezpečnosti. K častým úrazům docházelo při seskoku sportovce z velké třímetrové bariéry. Překonávání překážky totiž vyžadovalo provedení střemhlavého skluzu po skládacím žebříku. Jak ve štafetě, tak v běhu na 100 metrů s překážkami byla velká bariéra úplně zrušena. Zrušena byla také takzvaná past na myši. Plížení na vzdálenost deseti metrů pod laťkami upevněnými 50 cm od země totiž pozbývalo dynamičnosti

---

⁴⁵ ŠČERBAKOV, MICHAİL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

a bylo nehygienické. Hlavní změnou v disciplínách bylo opět zrušení jedné části štafety a ustálení počtu úseků ve štafetě na 4 x 100 metrů.⁴⁶

Po ustálení pravidel zaznamenával požární sport opravdu velký rozvoj, o čemž vypovídá i Mistrovství Sovětského svazu v roce 1957, kterého se účastnily všechny svazové republiky až na Moldávii.

V roce 1959 byl na Mistrovství Sovětského svazu naposledy předán putovní pohár, protože v roce 1960 došlo k dalším změnám v pořádání soutěží a tato cena tak ztratila na důležitosti. Ještě v roce 1959 však přijalo účast na soutěži celkem devět sborů: Vzdělávací a školící sdružení UPO (VPIO) Moskva – Sbor požární ochrany, Krasnodarská, Kujbyševská, Leningradská, Sverdlovská, Moskevská a Irkutská oblast, Leningradská a Sverdlovská hasičská škola. Vítězem této náročné požární soutěže se stal Sbor požární ochrany Moskvy, který také obdržel putovní pohár.⁴⁷

Průběh a pořádání soutěží v požárním sportu se tedy znovu změnilo v roce 1960, kdy se závody začaly odehrávat v jednotlivých svazových republikách. Každá z nich stanovovala pravidla a dohlížela na jejich dodržování. Myšlenka celosvazových závodů jako takových byla ztracena, sbory se do nich nyní kvalifikovaly, ale na místě už v plné míře nepředváděly své umění. Smysl požárních soutěží však zůstal stejný i v jednotlivých republikách. Stále šlo o větší profesionalitu v práci s technikou a výstrojí.⁴⁸

3.6 Požární sport v 60. letech

V 60. letech se požární sport dočkal oficiálního uznání a Výbor pro tělesnou kulturu a sport při Radě ministrů SSSR přijal požární sport do oficiální sportovní klasifikace. Od této chvíle začali sportovci uplatňovat čestný titul Mistr sportu SSSR. Můžeme také

---

⁴⁶ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁴⁷ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knižnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

⁴⁸ ŠČERBAKOV, MICHAEL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

řící, že v této době se ustálila podoba požárního sportu, vznikly všechny potřebné organizace a dále už se tento sport rozvíjel bez větších změn.

V roce 1962 se uskutečnily kvalifikační soutěže v požárním sportu v jednotlivých oblastech, krajích a autonomních republikách. Sbory, které se umístily na prvních místech, se tak kvalifikovaly do celosvazových závodů, které se poprvé odehrávaly ve Sverdlovsku.

Celkové vítězství získalo ve Sverdlovsku opět sdružení UPO Moskva, které si znovu odvezlo putovní pohár, který získalo již v roce 1959. Nově ale také UPO vyhrálo putovní pohár Ruské rady a sportovní společnosti „Dynamo“. Druhé místo obsadila Leningradská hasičská škola a třetí UPO Sachalinského výkonného výboru.⁴⁹

Je ale důležité ocenit nové základní rysy celosvazových závodů v požárním sportu. První novinkou byla účast sborů městských hasičů z Kurské a Rjazanské oblasti, které chtěly získat titul nejlepšího ruského sboru. Členem týmu Kurské oblasti byl také V. I. Něverov, který se pyšnil titulem mistra požárního sportu.

Druhou a neméně důležitou novinkou bylo zapojení mládeže do požárního sportu. Tato skutečnost je jasně viditelná v tabulkách znázorňujících věk členů týmů. Ve sborech UPO Sachalinského výkonného výboru, UPO Tatarské autonomní sovětské socialistické republiky a OPO Murmanského výkonného výboru bylo 57,72 % členů ve věku do 25 let.⁵⁰

Třetí a poslední změnou byla celková vyšší úroveň závodů, ve smyslu vyšší kvalifikovanosti závodníků. Ze všech účastníků se 31,6 % pyšnilo titulem mistr požárního sportu, 28,5 % bylo hasičem první kategorie a pouze 13,3 % závodníků nemělo ani titul, ani nespadlo do žádné kategorie. Ty nejlepší sbory jako UPO Moskva a sbor Leningradského výkonného výboru měly ve svých řadách dokonce 87 % členů s titulem mistr požárního sportu. Tímto rokem a touto soutěží už nebyl požární sport,

---

⁴⁹ ŠČERBAKOV, MICHAİL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatel'stvo ministerstva komunalnogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

⁵⁰ Tamtéž

i pro širokou veřejnost, pouze tréninkem na zásahy hasičů, ale stal se uznávaným sportem a vítězové opravdovými mistry ve svém oboru.⁵¹

O rozvoji požárního sportu svědčí i ustanovení celosvazových rekordů ve výstupu po žebříku do čtvrtého patra cvičné věže, v běhu na sto metrů překážek i ve dvojboji. Výborným časem ve výstupu do čtvrtého patra bylo 17,3 sekundy, ale rekordman Ruské federace S. A. Machov z Leningradské hasičské školy zvládl tuto disciplínu za úžasných 17,0 sekund. Šampion Ruské federace A. A. Karpov ze sboru Sverdlovské oblasti zaběhl sto metrů překážek za 21,6 sekundy v době, kdy bylo nejlepším výsledkem 22,2 sekundy. Šampion Ruské federace N. L. Vanža ze sboru Krasnodarského kraje zaznamenal v dvojboji čas 40,3 sekundy, čímž snížil původní rekord o 0,7 sekundy. Těmto sportovcům byl poprvé udělen titul a s ním spojené vyznamenání Ruské sportovní společnosti „Dynamo“.⁵²

Kromě rekordů v jednotlivých disciplínách se dochovaly i záznamy o vítězích celosvazových závodů od roku 1937 do roku 1962. Závodníci Moskvy získali vítězství celkem pětkrát, a to v letech 1937, 1938, 1945, 1946 a 1962. Sbor Leningradu si odvezl titul také pětkrát v letech 1947-1951 a roce 1957, přičemž v roce 1950 se závody neuskutečnily. Kyjev, Ukrajinská sovětská socialistická republika a Lvov se pyšnily titulem pouze jednou a to v tomto pořadí v letech 1953, 1955 a 1959.⁵³

Od roku 1962 se musely začít brát v potaz i výsledky z republikových závodů, které pomalu dostihovaly a některé dokonce předstihovaly výsledky velkých celosvazových soutěží. Například na závodech Ukrajinské sovětské socialistické republiky představitel Lvovské hasičské školy zaznamenal při výstupu do čtvrtého podlaží cvičné věže čas 16,9 sekundy a představitel požární ochrany Oděsy splnil disciplínu umístění žebříku

---

⁵¹ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatělstvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

⁵² VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁵³ ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatělstvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

a výstupu do třetího patra cvičné věže za 15,6 sekundy, čímž tito dva sportovci ještě vylepšili rekordní celosvazové časy.

Po roce 1962 se začaly zaznamenávat všechny rekordní časy z jednotlivých disciplín a při jejich porovnání s časy z prvních závodů z roku 1937, si velice dobře vytvoříme představu o výborném rozvoji sborů účastníků se požárního sportu. Například požární útok se od roku konání prvních závodů v roce 1937 zrychlil o neskutečných 8 minut. Více časů k porovnání nalezneme níže.⁵⁴

Výstup do 4. podlaží cvičné věže

- Rok 1937 – 29,8 s
- Rok 1962 – 16,9 s

Běh na 100 m s překážkami

- Rok 1945 – 1 min 2 s (v předchozích letech se tato disciplína nekonala)
- Rok 1962 – 21,6 s

Dvojboj

- Rok 1946 – 1 min. 13,6 s (v předchozích letech se tato disciplína nekonala)
- Rok 1962 – 40,3 s

Umístění třídlínného žebříku a výstup do 3. podlaží cvičné věže

- Rok 1937 – 29,0 s
- Rok 1962 – 15,6 s

Požární štafeta

- Rok 1937 – 4 min. 49,6 s
- Rok 1962 – 1 min. 20 s

Požární útok

- Rok 1937 – 10 min. 42 s
- Rok 1962 – 2 min. 17 s

---

⁵⁴ ŠČERBAKOV, MICHAİL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatělstvo ministerstva komunaľnogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s. (volný překlad autora)

Další důležitou událostí tohoto období byl vznik první organizace zabývající se požárním sportem, tato se nazývala Federace požárního sportu SSSR, vznikla v roce 1964 a v roce 1966 přijala rozhodnutí o rozmístění překážek a náradí, které prakticky platí až do současnosti.

První mistrovství SSSR v požárním sportu se konalo v roce 1965 v Leningradu. Od roku 1966 se mistrovství konají každým rokem.⁵⁵

3.7 Požární sport na mezinárodní scéně

Do světa se ze SSSR požární sport rozšířil až v sedmdesátých letech. Na celém světě se v různých státech objevovaly sportovní soutěže mezi hasičskými týmy, ale pouze v Rusku se tomuto sportu dostávalo takové pozornosti, a nikde také nebyla zpracována pravidla, která získalo Rusko hlavně díky Federaci požárního sportu SSSR.

V září roku 1966 se družstvo SSSR v Jugoslávii zúčastnilo 3. mezinárodní soutěže států sdružených v CTIF (Comité Technique International de prévention et d'extinction du Feu - Mezinárodní komise pro prevenci a hašení požárů). Závodníci ze SSSR zde předvedli ukázkové vystoupení, po kterém Federace požárního sportu SSSR navrhla zahrnutí požárního sportu do programu mezinárodních soutěží CTIF a federace CTIF návrh bez větších výhrad přijala.⁵⁶

V roce 1966 se tedy požární sport rozšířil do světa. Státy sdružené v CTIF převzaly disciplíny i jejich pravidla z Ruska. V roce 1968 proběhly v Leningradu první mezinárodní závody s názvem: 1. Mezinárodní soutěž socialistických států v požárním sportu. Soutěže se zúčastnilo pět družstev a tedy i pět států, byly to: SSSR, NDR, Bulharsko, ČSSR a Rumunsko. Reprezentanti ČSSR se na místě rozhodli nestartovat na protest proti aktuální situaci v jejich vlasti, kde právě probíhala okupace armádami Varšavské smlouvy. Odpor závodníků byl však zlomen hrozbou tvrdých sankcí od

---

⁵⁵ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁵⁶ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

vedení výpravy a reprezentace byla přinucena k soutěži nastoupit.⁵⁷ Do programu soutěže byly zahrnuty disciplíny, které jsou součástí požárního sportu dodnes:

- výstup do čtvrtého podlaží cvičné věže pomocí hákového žebříku
- běh na 100 m s překážkami
- požární štafeta 4 x 100 m
- požární útok
- dvojboj (součet výsledného času ve výstupu na věž a v běhu na 100 m překážek)

Celkové hodnocení pěti zúčastněných družstev bylo následující: SSSR, NDR, Rumunsko, Bulharsko, ČSSR.

Reprezentanti SSSR závody jednoznačně ovládli díky výborné znalosti požárního sportu, někteří jejich soupeři viděli část disciplín vůbec poprvé.⁵⁸

O rok později v roce 1969 se uskutečnila 2. Mezinárodní soutěž socialistických států v požárním sportu. Klání se tentokrát odehrávalo v rumunské Bukurešti a zúčastnilo se ho sedm států, tedy o dva více než v roce předešlém. Celkové pořadí bylo následující: 1. SSSR, 2. Rumunsko, 3. ČSSR, 4. NDR, 5. Bulharsko, 6. Polsko, 7. Maďarsko.

V roce 1970 se 3. mezinárodní soutěž konala v polské Varšavě a celkovému hodnocení opět dominoval SSSR. Pořadí sedmi zúčastněných zemí bylo: 1. SSSR, 2. Bulharsko, 3. NDR, 4. ČSSR, 5. Polsko, 6. Maďarsko, 7. Rumunsko⁵⁹

Mezinárodní soutěž socialistických států byla v roce 1971 v maďarské Budapešti. Vítěz nebyl po předešlých letech žádným překvapením. Jasná převaha SSSR vycházela z nejdelší tradice a znalostí požárního sportu oproti konkurenčním reprezentačním

---

⁵⁷ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁵⁸ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knižnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

⁵⁹ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

družstvům. Velkým přínosem pro družstvo byl také trenér, odborník v požárním sportu V. M. Veličko, autor knihy, která je jedním ze zdrojů této práce. Pořadí států: 1. SSSR, 2. Maďarsko, 3. Polsko, 4. Rumunsko, 5. NDR, 6. ČSSR, 7. Bulharsko.⁶⁰

V roce 1972 se mezinárodní soutěž nekonala.

Bulharská Sofia přivítala Mezinárodní soutěž socialistických republik v roce 1973. Těchto mezinárodních závodů se poprvé zúčastnili i exotičtí reprezentanti Kuby a Mongolska. Tento ročník byl také mimořádný změnou vedoucího družstva, kterým se nově stalo družstvo domácího Bulharska namísto SSSR. Oproti tomu na posledních místech skončili nepřekvapivě nováčci soutěže. Celkové pořadí: 1. Bulharsko, 2. SSSR, 3. ČSSR, 4. Polsko, 5. Maďarsko, 6. Rumunsko, 7. NDR, 8. Mongolsko, 9. Kuba.⁶¹

V roce 1973 se také konalo sympozium CTIF v Brně v ČSSR. Na tomto setkání bylo rozhodnuto o vytvoření hasičské olympiády tím, že se soutěže CTIF v požárním sportu budou uskutečňovat jednou za 4 roky.

9. až 16. 7. 1973 se v Brně na stadionu Zbrojovky Brno konal první ročník této olympiády. Zúčastnily se státy: ČSSR, Bulharsko, Maďarsko, NSR, NDR, Polsko a SSSR. Prezident republiky Ludvík Svoboda celou akci zaštitil a vše bylo doprovázeno mnoha propagačními akcemi. Olympiádu sledovalo kolem 40 000 diváků. První místo se po nezdaru na mezinárodní soutěži v Bulharsku opět navrátilo do SSSR. Celkové hodnocení států: 1. SSSR, 2. ČSSR, 3. NDR, 4. Polsko, 5. Bulharsko, 6. Maďarsko, 7. NSR.⁶²

---

⁶⁰ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁶¹ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knižnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

⁶² MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

V roce 1974 se mezinárodní soutěž opět nekonala. Další ročník proběhl v roce 1975 ve městě Magdeburg v bývalé NDR. Rok 1976 žádnou mezinárodní soutěž nepřinesl.⁶³

V roce 1977 uplynuly čtyři roky od poslední soutěže CTIF v Brně, a proto bylo vybráno další město pro pořádání této hasičské olympiády – italské Trento. V Brně se však také konala mezinárodní akce a to mistrovství socialistických států.

Celkové výsledky z mistrovství v Brně: 1. SSSR, 2. ČSSR, 3. Polsko, 4. Kuba, 5. NDR, 6. Maďarsko, 7. Bulharsko, 8. Rumunsko, 9. Mongolsko.⁶⁴

První představení požárního sportu v západní Evropě proběhlo v italském Trentu. Na malebném stadionu obklopeném horským masivem proti sobě bojovalo celkem sedm národních družstev. Hlavním rozhodčím závodů byl Petr Mrázek a hasiči z ČSSR také po technické stránce zajišťovali průběh celých závodů.

Celkové hodnocení států v Trentu: 1. SSSR, 2. Polsko, 3. ČSSR, 4. Maďarsko, 5. Itálie, 6. Jugoslávie, 7. NSR.⁶⁵

Rok 1978 přinesl mezinárodní soutěž socialistických států v Rize v Lotyšsku. Celkové pořadí: 1. SSSR, 2. Polsko, 3. NDR, 4. ČSSR, 5. Kuba, 6. Rumunsko, 7. Bulharsko, 8. Maďarsko, 9. Mongolsko.

Následující mezinárodní soutěž socialistických států se konala v roce 1980 v rumunském Brašově. Celkové pořadí: 1. Rumunsko, 2. ČSSR, 3. SSSR, 4. Kuba, 5. Polsko, 6. Bulharsko, 7. NDR, 8. Maďarsko⁶⁶

---

⁶³ VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knížnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

⁶⁴ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁶⁵ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

⁶⁶ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

V roce 1981 vedla příprava ruské reprezentace k hasičské olympiádě CTIF v městečku Boblingen, které se nachází poblíž Stuttgartu. Celkové hodnocení států: 1. NDR, 2. SSSR, 3. ČSSR, 4. Polsko, 5. Maďarsko, 6. Itálie, 7. Itálie II, 8. Jugoslávie.⁶⁷

O rok později, tedy v roce 1982, se nekonala žádná mezinárodní soutěž.

Mezinárodní soutěž socialistických států hostilo v roce 1983 Maďarsko. Na takovýchto závodech v hasičském sportu se poprvé prezentovalo i družstvo z Koreje. O prvenství mohlo reprezentaci SSSR připravit družstvo ČSSR, ale první štafeta ČSSR byla diskvalifikována kvůli špatně odloženému hasičímu přístroji, druhá štafeta byla rozbíhána třikrát, protože pomocný žebřík ani jednou u překážky domečku nevydržel a zlomil se. V machinacích se žebříky měl podle pamětníků prsty SSSR. Třetí štafetu dokončili reprezentanti ČSSR s podprůměrným časem. Celkové výsledky tedy byly: 1. SSSR, 2. NDR, 3. Polsko, 4. ČSSR, 5. Bulharsko, 6. Maďarsko, 7. Rumunsko, 8. Kuba, 9. Korea, 10. Mongolsko.⁶⁸

Na podzim roku 1984 proběhla v bulharském letovisku Varna Mezinárodní soutěž socialistických států. Celkové pořadí: 1. SSSR, 2. NDR, 3. Rumunsko, 4. Polsko, 5. ČSSR, 6. Bulharsko, 7. Kuba, 8. Maďarsko.⁶⁹

V roce 1985 se konala olympiáda CTIF v rakouském Vöcklabrucku. Tato akce byla jedinečnou změnou pravidel, která nyní dovozovala samostatný start dobrovolných hasičů. Tato změna v pravidlech byla velice významným posunem a znamenala oficiální uznání pro dobrovolné hasiče, kteří si tak vyzkoušeli atmosféru velké soutěže. Z výsledků je viditelné, že reprezentanti SSSR, jako země vzniku požárního sportu, se disciplínám věnovali pouze na profesionální úrovni. SSSR byla také první zemí, kde

---

⁶⁷ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

⁶⁸ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁶⁹ MINARSKÝ, A. Náš požární sport - 35. mistrovství České republiky v požárním sportu hasičů z povolání 1970-2006. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2007.

začal požární sport být plnohodnotným zaměstnáním závodníků. Zúčastněné státy olympiády CTIF: Itálie, ČSSR, Rakousko, NDR, Maďarsko, Polsko, NSR a SSSR.

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. SSSR, 2. NDR, 3. ČSSR, 4. Polsko, 5. Maďarsko 6. Itálie 7. Itálie II.
- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. ČSSR, 2. Rakousko, 3. Rakousko II, 4. NSR.⁷⁰

V roce 1986 byla pro pořádání mezinárodní soutěže socialistických republik vybrána polská Poznaň. Závodů se zúčastnilo celkově 10 družstev. Konečné pořadí: 1. Polsko, 2. ČSSR, 3. SSSR, 4. Korea, 5. Rumunsko, 6. NDR, 7. Kuba, 8. Bulharsko, 9. Maďarsko, 10. Mongolsko⁷¹

V roce 1988 ve Wismaru v NDR mělo devět družstev možnost soupeřit v poslední mezinárodní soutěži socialistických republik. Celkové pořadí: 1. SSSR, 2. NDR, 3. ČSSR, 4. Polsko, 5. Korea, 6. Rumunsko, 7. Kuba, 8. Bulharsko, 9. Maďarsko.

V roce 1989 byla ještě uspořádána hasičská olympiáda CTIF v Polsku (Varšava). Zúčastněné státy: ČSSR, Kuba, Itálie, Maďarsko, Rakousko, NDR, Polsko, NSR, SSSR a Švédsko.

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. SSSR, 2. ČSSR, 3. Polsko, 4. Polsko II, 5. NDR, 6. Maďarsko, 7. Kuba, 8. NSR, 9. Itálie, 10. Švédsko
- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. Polsko, 2. ČSSR, 3. Rakousko, 4. Rakousko II, 5. NSR, 6. Rakousko III.⁷²

V roce 1990 se měla mezinárodní soutěž socialistických států konat v Brně, po revoluci se ale neuskutečnila. Jako náhražka za zrušenou soutěž se však konalo v Brně

---

⁷⁰ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁷¹ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary Český hasič, 2005.

⁷² Tamtéž

Mistrovství ČSSR a bylo s výraznou mezinárodní účastí. Zajímavostí závodů bylo, že ve výstupu na věž zvítězil v národním rekordu ČSSR 13,65 s Josef Pěnča. Tento rekord byl překonán až v roce 2015.⁷³

---

⁷³ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

4. Současný požární sport

Současný požární sport získával všechna svoje pravidla už od roku 1937 a jeho tehdejší disciplíny se od dnešních výrazně nelišily, jak bylo popsáno v předešlých kapitolách. Velkou změnou však procházelo organizování mezinárodních soutěží, vznikaly nové mezinárodní organizace slučující jednotlivé národní reprezentace a požární sport se také stále více rozšiřoval do všech zemí světa. Tyto změny probíhaly postupně, byly připravovány již v průběhu devadesátých let a realizovány na začátku nového tisíciletí. Malé úpravy se dějí spolu s rozvojem požárního sportu samozřejmě až dodnes.

4.1 Požární sport po roce 1991

V devadesátých letech se událo mnoho významných událostí, které ovlivnily celý svět a také sportovní sféru, hlavně v reakci na rozpad tzv. východního bloku. Požární sport v této době zaznamenal výraznou stagnaci. Bylo těžké znovu začít organizovat mezinárodní soutěže, které až doposud probíhaly pod záštitou Sovětského svazu a také se jich účastnily hlavně svazové republiky, které ale nyní povětšinou ztratily své reprezentační družstvo. Bez vedoucí organizace požární sport nenacházel dostatek financí pro jakékoli závody, na alespoň evropské úrovni. Uskutečnily se sice dvě hasičské olympiády pod záštitou CTIF, tyto však provázely dohady, diskvalifikace a malý divácký zájem.⁷⁴

Rok 1991 se ihned od svého počátku nesl ve znamení velkých změn. Od dubna se začaly od Sovětského svazu oddělovat jeho republiky postupným vyhlášením samostatnosti, až se 26. prosince 1991 Svaz sovětských socialistických republik rozpadl a nově vzniklo Společenství nezávislých států. Kvůli těmto významným změnám se v letech 1991 a 1992 neuskutečnila žádná mezinárodní akce.⁷⁵

---

⁷⁴ ŠENKYŘÍKOVÁ, Klára. Úloha požárního sportu v rámci jednotek požární ochrany. Praha, 2010.

Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

⁷⁵ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

V roce 1993 se v Berlíně konala olympiáda CTIF, které se zúčastnily státy: Česká republika, Bulharsko, Litva, Polsko, Maďarsko, Rusko, Německo, Rakousko, Slovensko a Švédsko. Změnou ale neprošla jen reprezentace Ruska, tedy bývalého Sovětského svazu, ale také reprezentace Československa, které se také rozpadlo a nyní se závodů účastnily družstva České republiky a Slovenska. Dvě nově vzniklé reprezentace Ruska a České republiky spolu také až do samého konce soupeřily o celkové vítězství. Poslední disciplína požární útok rozhodla, hlavně proto, že družstvo České republiky bylo diskvalifikováno pro překročení času přípravy na základně.⁷⁶

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. Rusko, 2. Polsko, 3. Česká republika, 4. Slovensko, 5. Maďarsko, 6. Litva, 7. Německo, 8. Bulharsko, 9. Švédsko.
- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. Česká republika, 2. Německo, 3. Rakousko, 4. Německo II, 5. Polsko, 6. Rakousko III, 7. Rakousko II.

Další mezinárodní soutěží byla po čtyřech letech až následující hasičská olympiáda CTIF v Dánsku roku 1997. Zúčastněné státy: Estonsko, Česká republika, Maďarsko, Německo, Rakousko, Polsko, Slovensko, Rusko a Švédsko.⁷⁷

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. Rusko, 2. Slovensko, 3. Polsko, 4. Rusko II, 5. Česká republika, 6. Maďarsko, 7. Německo, 8. Estonsko, 9. Švédsko.
- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. Polsko, 2. Česká republika, 3. Rakousko II, 4. Německo I, 5. Rakousko I, 6. Rakousko III, 7. Německo II.

---

⁷⁶ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

⁷⁷ Tamtéž

4.2 Požární sport v novém tisíciletí

Velkým krokem požárního sportu po roce 2000 bylo založení první oficiální mezinárodní organizace požárního sportu, pod jejíž záštitou se pořádají mistrovství světa, mistrovství světa mládeže, určují se přesná pravidla jednotlivých závodů a mistrovství, kterých se začala účastnit i ženská družstva. Ruští reprezentanti se v novém tisíciletí začali soustředit hlavně na přípravu na všechny mezinárodní závody, protože systém ruských celostátních závodů byl s koncem Sovětského svazu zcela zničen.⁷⁸

4.2.1 Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů

Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů se sídlem v Moskvě byla založena v roce 2001 na popud Ruska, rozhodnutím Mezinárodní konference představitelů hasičských a záchranných služeb pro rozvoj sportu hasičů a záchranářů.

Prvním prezidentem Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů byl od roku založení do roku 2012 ministr Ruské federace pro civilní obranu, mimořádné situace a pro zmírnění následků katastrof Sergej Šojgu. V současné době (2016) je prezidentem federace Vladimir A. Puchkov.

Federace byla založena za účelem podpory a rozvoje sportovních hasičů a záchranářů na mezinárodní úrovni, organizace mistrovství světa a mistrovství Evropy, popularizace hasičské a záchranářské profese, posílení přátelských vztahů a spolupráce složek záchranného systému a také zahrnutí sportu požárníků a záchranářů do olympijského hnutí.⁷⁹

V souladu se stanovenými cíli Federace se zakládající členové v jednotlivých zemích zaslужují o rozvoj a propagaci požárního a záchranářského sportu.

Každý rok Federace organizuje mezinárodní závody, v rámci kterých se uskutečňují výstavy výrobků pro požárně-technické účely od předních světových výrobců. Také se

---

⁷⁸ ŠENKYŘÍKOVÁ, Klára. Úloha požárního sportu v rámci jednotek požární ochrany. Praha, 2010.

Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

⁷⁹ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z:

<http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

zde konají konference za účasti představitelů hasičských a záchranných služeb z celého světa.

Od roku 2002 se pod záštitou Federace konalo 10 mistrovství světa, 3 mistrovství Evropy a 2 mistrovství Asie. Mistrovství se konala v zemích, jako jsou SRN, Rusko, Jižní Korea, Česká republika, Turecko, Bulharsko, Kazachstán a mnoho jiných zemí. Kromě toho se od roku 2010 každý rok koná mistrovství světa mládeže a mladých dospělých. Historickou událostí také byla účast ženských týmů na mistrovství v roce 2014. Federace podporuje i mezinárodní soutěže pořádané jinými národními organizacemi.

V současné době je hlavním cílem vedoucích představitelů Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů rozvoj sportovních sdružení z různých zemí a také podpora vstupu požárního a záchranářského sportu do olympijské rodiny.⁸⁰

4.2.2 Mezinárodní závody po roce 2000

1) Hasičské olympiády CTIF

První mezinárodní akcí po roce 2000 byla hasičská olympiáda CTIF v roce 2001. Útlum požárního sportu v devadesátých letech však přežila hasičská tradice velice dobře a vše se zachovalo pro nové tisíciletí. Na těchto závodech se také poprvé předvedly i dobrovolné hasičky. Otázkou stále bylo, zda se nově účastníci se státy, hlavně mimoevropské, vyrovnají s velkou konkurencí zemí, které mají dlouholetou požární tradici.⁸¹

Zúčastněné státy: Estonsko, Česká republika, Litva, Maďarsko, Lotyšsko, Rakousko, Německo, Rusko, Polsko, Slovensko a Ukrajina.

---

⁸⁰ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

⁸¹ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. Rusko-Emercom, 2. Česká republika, 3. Rusko, 4. Polsko, 5. Slovensko, 6. Ukrajina, 7. Litva, 8. Německo, 9. Lotyšsko, 10. Estonsko, 11. Maďarsko.
- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. Česká republika, 2. Polsko, 3. Rakousko, 4. Německo I, 5. Německo II, 6. Rakousko III, 7. Rakousko I.⁸²

Hasičská olympiáda CTIF v roce 2005 se konala v Chorvatsku a poprvé se těchto závodů regulérně účastnily ženy, konkrétně dobrovolné hasičky, které zápolily ve třech disciplínách: 100 metrů překážek, štafeta a požární útok.⁸³

Zúčastněné státy: Bělorusko, Rusko, Česká republika, Bulharsko, Estonsko, Maďarsko, Chorvatsko, Rakousko, Litva, Lotyšsko, Německo, Polsko a Slovensko.⁸⁴

- Celkové hodnocení profesionálních hasičů: 1. Rusko, 2. Rusko II, 3. Polsko, 4. Bělorusko, 5. Česká republika, 6. Slovensko, 7. Litva, 8. Lotyšsko, 9. Polsko II, 10. Estonsko, 11. Maďarsko, 12. Bulharsko.

- Celkové hodnocení dobrovolných hasičů: 1. Česká republika, 2. Rakousko I, 3. Německo I, 4. Německo II, 5. Německo III, 6. Rakousko II.

- Celkové hodnocení dobrovolných hasiček: 1. Česká republika, 2. Německo I, 3. Německo II, 4. Slovensko, 5. Rakousko, 6. Chorvatsko.⁸⁵

19.-26. července 2009 se uskutečnila další hasičská olympiáda Mezinárodního technického výboru pro prevenci a hašení požárů známého pod zkratkou CTIF. Tato

---

⁸² VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁸³ Tamtéž

⁸⁴ MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

⁸⁵ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

akce se konala v Ostravě v České republice. Během soutěžních dnů o prvenství zápolilo celkem deset profesionálních hasičských reprezentací a další dobrovolné týmy.⁸⁶

- Celkové výsledky profesionálních hasičů: 1. Bělorusko, 2. Česká republika A, 3. Rusko A, 4. Rusko B, 5. Česká republika B, 6. Polsko, 7. Bulharsko, 8. Slovensko, 9. Litva, 10. Maďarsko.

- V kategorii dobrovolných hasičů získali celkové první místo hasiči z České republiky a v kategorii dobrovolných hasiček obsadily reprezentantky České republiky dokonce všechna první tři místa. Rusko dobrovolný tým nepředstavilo a nadále se soustředilo pouze na výkony v profesionálních úrovních.⁸⁷

Zatím poslední hasičská olympiáda CTIF se konala v historickém francouzském městě Mulhouse od 14. do 21. července 2013.

- Celkové pořadí profesionálních hasičů: 1. Rusko I, 2. Bělorusko, 3. Rusko II, 4. Slovensko, 5. Česká republika, 6. Polsko, 7. Bulharsko, 8. Maďarsko, 9. Litva

- Celkové pořadí dobrovolných hasičů: 1. Česká republika B, 2. Česká republika A, 3. Německo I, 4. Německo II, 5. Slovensko, 6. Německo III, 7. Rakousko A, 8. Rakousko B.

- Celkové pořadí dobrovolných hasiček: 1. Česká republika – Chvaletice, 2. Česká republika – Teskovice, 3. Německo – Macklenburg, 4. Česká republika – Ledenice, 5. Německo – Lausitz, 6. Slovensko, 7. Německo – Oderland, 8. Rakousko II, 9. Rakousko I.⁸⁸

---

⁸⁶ CTIF 2009 Ostrava. CTIF 2009 [online]. [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://ctif2009.hzsmsk.cz/>

⁸⁷ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

⁸⁸ Mulhouse 2013. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-03-21]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

2) Mistrovství světa, mistrovství Evropy

a) První mistrovství světa 2002

Rok 2002 znamenal velkou změnu pro hasiče z povolání. Uskutečnilo se první mistrovství světa v požárním sportu reprezentantů této profese. Zástupci sborů profesionálních hasičů jednotlivých států tuto akci poměrně rychle domluvili a například o pravidlech mistrovství rokovali na schůzi teprve večer před ním. Zástupci, zejména evropských států, kde je požární sport nejvíce rozvinut, a vedení jednotlivých reprezentací se domluvili, že vše proběhne podle pravidel požárního sportu na mezinárodních soutěžích CTIF.⁸⁹

Zejména kvůli ruským pořadatelům byla v průběhu mistrovství několikrát změněna pravidla. Podle pamětníků se organizátoři snažili všemi možnými způsoby dostat domácí reprezentaci na zlatou pozici. Konečná pravidla byla nakonec ustanovena až po samotném mistrovství a od pravidel hasičských olympiád se drobně liší.⁹⁰

Na konferenci v roce 2002 bylo také ustanoveno konání mistrovství světa v požárním sportu jednou za dva roky. První mistrovství v roce 2002 se konalo 11.-17. 9. v ruské Moskvě. Zúčastněné státy: Azerbájdžán, Bělorusko, Polsko, Česko, Kazachstán, Lotyšsko, Litva, Maďarsko, Mongolsko, Moldavsko, Rusko, Německo, Slovensko, Rumunsko, Uzbekistán, Ukrajina. 1. místo Bělorusko, 2. Rusko, 3. Ukrajina.⁹¹

b) Mistrovství světa, mistrovství Evropy 2003-2008

V roce 2003 se konala další nová velká akce – mistrovství Evropy. Soutěž byla opět pořádána Ruskem, konkrétně ve městě Petrohrad. Zúčastněné státy: Česko, Rusko, Bělorusko, Litva, Ukrajina, Lotyšsko, Kazachstán, Uzbekistán, Maďarsko, Estonsko,

---

⁸⁹ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

⁹⁰ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁹¹ Tamtéž

Německo, Itálie, Ázerbájdžán. Celkové hodnocení již tradičně ovládla ruská reprezentace.⁹²

Od 24. do 26. 9. 2004 se uskutečnilo podruhé mistrovství světa v běloruském Minsku. Zúčastněné státy: Ázerbájdžán, Bělorusko, Estonsko, Česká republika, Írán, Kazachstán, Rusko, Litva, Ukrajina, Lotyšsko, Moldavsko, Maďarsko, Německo, Mongolsko, Polsko, Rakousko, Slovensko, Uzbekistán.⁹³

Celkové pořadí, stupně vítězů: 1. Bělorusko, 2. Ukrajina, 3. Česká republika.

Rok 2005 přinesl kromě olympiády CTIF také mistrovství Evropy v Ostravě v České republice. Tyto závody se ale staly černou skvrnou v historii požárního sportu. Poprvé se na takové velké akci objevila dopingová kontrola a z přítomnosti dopingových komisařů neměli někteří závodníci radost. Po diskvalifikaci několika sportovců s nedovoleným nálezem, také z řad ruské reprezentace, tato kontrola významně přispěla ke změně výsledků. Zlaté medaile za celkové prvenství tak zpětně získala běloruská reprezentace. 1. Bělorusko, 2. Česká republika, 3. Ukrajina.⁹⁴

V roce 2006 hostilo mistrovství světa město Teherán v Íránu, kde ruská reprezentace skončila na celkovém prvním místě. Zúčastněné státy: Ázerbájdžán, Bělorusko, Česká republika, Írán, Kazachstán, Lotyšsko, Maďarsko, Rusko, Ukrajina, Uzbekistán.⁹⁵ Celkové pořadí, stupně vítězů: 1. Rusko, 2. Ukrajina, 3. Bělorusko.

V roce 2007 se v Maďarsku mělo konat mistrovství Evropy. Organizátoři však celou akci sabotovali, kvůli zákazu startu pro maďarskou reprezentaci a tak se mistrovství muselo na poslední chvíli přesunout do Ostravy, kde měli s pořádáním akce již

---

⁹² Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

⁹³ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

⁹⁴ MINARSKÝ, A. Náš požární sport - 35. mistrovství České republiky v požárním sportu hasičů z povolání 1970-2006. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2007.

⁹⁵ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

zkušenosti. Celá akce začala velice netradičně předáváním medailí za minulé mistrovství (dopingový skandál změnil celkové pořadí). Domácí reprezentanti tak po změnách vstupovali do závodu jako držitelé celkového prvenství z minulého ročníku. Pořadí týmů:

- Štafeta: 1. ČR, 2. Ukrajina, 3. Bělorusko, 4. Rusko
- Požární útok: 1. ČR, 2. Bulharsko, 3. Slovensko
- Celkově: 1. ČR, 2. Rusko, 3. Bělorusko, 4. Ukrajina, 5. Litva ⁹⁶

V září roku 2008 se konalo po dvou letech opět mistrovství světa v požárním sportu v bulharské Sofii. Hasiči z Běloruska se výborným výsledkem stali mistry světa v konkurenci 13 zemí, druzí byli Rusové, třetí reprezentace České republiky a čtvrtí domácí Bulhaři. Bulharům a Čechům se tak podařilo dostat mezi ty nejlepší země, účastníci se tohoto sportu, jakými byly a jsou Bělorusko, Rusko a Ukrajina. Tyto země mají dodnes především výborné závodníky v individuálních disciplínách – výstupu do 4. podlaží cvičné věže a běh 100 m s překážkami.⁹⁷

c) Mistrovství světa po roce 2009

V roce 2009 se závodilo na mistrovství světa znovu a to po rozhodnutí o jeho každoročním konání. Od 10. do 15. září spolu v ruské Ufě bojovalo o prvenství 11 reprezentací. Celkové pořadí týmů: 1. Rusko, 2. Česká republika, 3. Ukrajina, 4. Bělorusko, 5. Estonsko, 6. Slovensko, 7. Kazachstán, 8. Litva, 9. Německo, 10. Ázerbájdžán, 11. Maďarsko.⁹⁸

IV. mistrovství světa v požárním sportu se odehrávalo v srpnu 2010 v ukrajinském Doněcku. Ruské reprezentaci se, i přes výraznou profesionalizaci reprezentantů a tvrdý

---

⁹⁶ VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.

⁹⁷ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

⁹⁸ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

trénink, nepodařilo na takto velké akci umístit alespoň na jednom z prvních tří míst. Titul získala domácí Ukrajina, druhé místo Česká republika a bronz hasiči z Běloruska.⁹⁹

První zářijový víkend (2. až 4. září 2011) hostilo německé městečko Cottbus již sedmé mistrovství světa v požárním sportu. Ve čtyřech disciplínách se utkali hasičští sportovci z 18 zemí světa. Organizátorům se podařilo na samotné berlínské náměstí umístit cvičnou věž, čímž se disciplína výstupu do 4. podlaží stala ještě atraktivnější.

V sobotu 3. září se stal vítězem běhu na 100 m překážek Rus Vladimir Sidorenko. Titul mistra světa ve dvojboji si odvezl ruský reprezentant Sergej Afanasyev a bronz z této disciplíny již zmiňovaný Sidorenko. Ruské družstvo pokračovalo ve vítězné cestě i prvenstvím ve štafetě, avšak královská disciplína – požární útok vyšel polské a české reprezentaci. I přes malé nezdary reprezentace z Ruska kralovala celému mistrovství a odvezla si celkové prvenství, stříbro získalo Bělorusko a bronz nečekaně Kazachstán.¹⁰⁰

V pořadí již osmé mistrovství světa přivítal turecký přístav Antalya v září 2012. Zúčastnilo se celkem 16 týmů se 128 startujícími. Ruští hasiči si až do požárního útoku drželi průběžné prvenství, královská disciplína jim však nevyšla a tak si nakonec titul odvezla běloruská reprezentace, stříbro Rusko a bronz Česká republika.¹⁰¹

Mistrovství světa v roce 2013 se konalo v Jižní Koreji, konkrétně ve městě Soul. Tyto závody však provázely organizační zmatky, odborná i technická nepřipravenost a celkově špatné zázemí pro závodníky. Informace a přesné výsledky ze všech mezinárodních akcí lze dohledat na internetových stránkách Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, záznam z tohoto mistrovství však chybí. Podle Antonína

---

⁹⁹ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

¹⁰⁰ Tamtéž [online]. [cit. 2016-03-16]

¹⁰¹ Mistrovství světa Antalya. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

Minarského byly závody v Soulu další černou skvrnou na štítu požárního sportu a federace.

Desátý ročník mistrovství světa v požárním sportu se uskutečnil 4. až 9. září 2014 v Almaty v Kazachstánu. Po předchozích dvou letech zmatečných závodů v Turecku a hlavně Jižní Koreji byl desátý ročník v Almaty vynikající akcí.¹⁰² A. Minarský řekl: *„Jednoznačně se ukázalo, že akce typu mistrovství světa by měly pořádat pouze země, kde vědí, jak mají vypadat překážky a soutěžní nářadí, disponují kvalitním pořadatelským a rozhodcovským sborem, který zná nejen pravidla, ale má především zkušenosti s pořádáním významných soutěží.“*¹⁰³ Velkou senzací šampionátu bylo i první oficiální mistrovství světa žen.

Celkově se mistrovství zúčastnilo 13 reprezentací a první tři místa opět obsadili velikáni hasičského sportu: 1. Bělorusko, 2. Česká republika, 3. Rusko.

Zatím poslední jedenáctý ročník mistrovství světa v požárním sportu se uskutečnil v ruském Petrohradu 5.-9. září 2015. Celé závody proběhly podle A. Minarského bez větších problémů s výborným technickým zajištěním i skvělou atmosférou, která je pro ruské diváky typická. Přípravenost zázemí i překážek umožnila získat výborné výsledky i státům, které nepatří v požárním sportu mezi elitní špičku.¹⁰⁴

O titul bojovalo 14 hasičských reprezentací s celkovým výsledkem: 1. Rusko, 2. Bělorusko, 3. Česká republika, 4. Kazachstán, 5. Polsko, 6. Uzbekistán, 7. Slovensko, 8. Mongolsko, 9. Německo, 10. Ázerbájdžán, 11. Rakousko, 12. Turecko, 13. Korea, 14. Bulharsko.¹⁰⁵

---

¹⁰² Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

¹⁰³ Almaty 2014. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

¹⁰⁴ Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-03-20]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

¹⁰⁵ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

Od roku 2014 bylo nedílnou součástí mistrovství i klání ženských družstev, nejinak tomu bylo i v Petrohradu, s celkovým výsledkem: 1. Rusko, 2. Česká republika, 3. Bělorusko, 4. Kazachstán, 5. Polsko, 6. Německo, 7. Litva, 8. Turecko.¹⁰⁶

4.3 Ruský požární sport v roce 2015

Současný požární sport v Ruské federaci je oblíbenou volnočasovou aktivitou, uznávanou všemi generacemi diváků i odbornými sportovními činiteli, kteří podporují hasičskou federaci i její snahu o začlenění požárního sportu do programu letních olympijských her.

Ruská hasičská reprezentace je dlouhodobě úspěšná na mezinárodních akcích, typu mistrovství světa v požárním sportu, na kterém po dobu jeho konání od roku 2002 skončila pouze dvakrát mimo stupně vítězů. Stejně dobré výsledky na mistrovství mají od roku 2014 i ženské reprezentantky, které se ihned po začlenění ženských závodů ujaly suverénního vedení.

Mimo mezinárodních soutěží se ruští závodníci účastní i soutěží v Ruské federaci, které jsou organizovány pouze jako celostátní závody s externí účastí jiných národů. Většinou se jedná o memoriály, například jako vzpomínka na události v Černobyli. Dále jsou organizovány šampionáty mládeže.

Velké úspěchy zaznamenává Ruská federace také jako země pořádající hasičské závody a různé další akce, jako například konference Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, která sídlí v Moskvě a je nejvyšším orgánem v požárním sportu. Mnohaletá tradice a znalost požárního sportu je zárukou kvality, kterou Rusko každoročně dokazuje.

4.3.1 Ruská hasičská reprezentace

V současnosti (2016) je hasičská reprezentace Ruské federace plně profesionalizovaná a to jako první na světě. Pro členy týmu je požární sport zaměstnáním na plný úvazek, což je vidět i na výsledcích z posledních let.

---

¹⁰⁶ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

Ruská reprezentace¹⁰⁷:

Jméno reprezentanta	Rok narození
Roman Vágner	1989
Stanislav Titorenko	1995
Vladimir Sidorenko	1989
Konstantin Kurganskiy	1990
Andrey Kornilov	1987
Ruslan Khubetcov	1984
Sergey Afanasev	1987
Sergey Gurchenko	1987

Do budoucna čeká ruskou reprezentaci výzva ve formě mistrovství světa 2016 v tureckém Izmiru a další ročník hasičské olympiády CTIF 2017 v korutanském Villachu.¹⁰⁸

---

¹⁰⁷ Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16]. Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/> (volný překlad autora)

¹⁰⁸ Tamtéž [online]. [cit. 2016-03-16]

5. Závěr

Cílem mé bakalářské práce bylo zmapovat bohatou historii i úspěšnou současnost požárního sportu v Ruské federaci a také popsat vývoj pravidel a disciplín od roku 1937 až do současnosti. Své cíle jsem splnila, v literatuře a s pomocí internetových zdrojů se mi podařilo dohledat všechny potřebné informace a důležitá data. Překvapilo mě však, jak málo dostupné, nebo neúplné jsou zdroje o požárním sportu. Rusko, jako kolébka tohoto sportu, nabízí spoustu knih a časopisů, které je ale u nás obtížné sehnat. Další oficiální internetové zdroje, jako například web Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů, neobsahují často všechny údaje, například k jednotlivým mistrovstvím světa. Obzvláště informace o nevydařených mistrovstvích nebo dopingových skandálech chybí. Hledání zdrojů bylo tedy opravdu náročné, ale o to více rozšířilo mé obzory a všeobecné znalosti.

Díky mé závěrečné práci jsem ale zjistila mnoho nových informací a mnoho již známých faktů jsem si potvrdila. Je důležité si uvědomit, že hasič je člověk, který vykonává fyzicky i psychicky náročnou profesi, při níž ochraňuje a zachraňuje životy druhých. Je nutné se na tuto práci připravovat i ve volném čase. Není podmínkou, že se požárního sportu účastní všichni profesionální hasiči, ale většina z nich bere závody jako výborný trénink. V Ruské federaci je situace v nejvyšším požárním sportu, tedy mezinárodní reprezentaci, poněkud odlišná od všech ostatních zemí. Pro ruské závodníky je požární sport profesí, prací, na kterou se denně připravují a podávají tak skvělé výkony. Závody pro ně jsou zpětnou vazbou vypovídající o kvalitě jimi odvedené práce. Sami závodníci však uvádějí, že profesionalizací pro ně ztratil požární sport své kouzlo a stal se denní rutinou, která ovšem vede k vítězství.

Díky své bakalářské práci jsem se na požární sport začala dívat jinak. Nyní to pro mě není jen sport přidružený ke sborům dobrovolných hasičů, je to ušlechtilá forma trávení času, je to sport, který má dlouhou historii, během které prošel řadou změn a obtíží, přes které se dokázal dostat až na populární úroveň v současnosti. I bez větší finanční pomoci a počáteční neorganizovanosti se tento sport dokázal rozšířit po celém světě a po důkladném studiu jeho historie i současnosti mohu říci, že se bude rozšiřovat i nadále, protože je velice atraktivní svou hlavní myšlenkou i způsobem provedení jednotlivých disciplín.

Seznam použité literatury

Almaty 2014. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18].
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

CTIF 2009 Ostrava. CTIF 2009 [online]. [cit. 2016-03-21]. Dostupné z:
<http://ctif2009.hzsmk.cz/>

GENERÁLNÍ ŘEDITELSTVÍ, HZS ČR. Pravidla požárního sportu. Praha, 2010, 52 s.

KOMITET PO FIZIČESKOJ KULTURE I SPORTU PRI SOVETE MINISTROV
SSSR, Federacija požarno-prikladnog sporta SSSR. Požarno-prikladnoj sport: Pravila
sorevnovanij. Moskva" Rosseľ'chozizdat, 1969, 44 s.

KULHAVÝ, Martin. Metodika plnění disciplín požárního sportu. Sdružení požárního
a bezpečnostního inženýrství, 2010, 96 s. SPBI Spektrum XVI. ISBN 9788073850913.

Mezinárodní sportovní federace hasičů a záchranářů [online]. [cit. 2016-03-16].
Dostupné z: <http://interfiresport.com/ru/>

MINARSKÝ, A. Náš požární sport na hasičských olympiádách CTIF 1973-2005. 1.
vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2005.

MINARSKÝ, A. Náš požární sport - 35. mistrovství České republiky v požárním sportu
hasičů z povolání 1970-2006. 1. vydání. Karlovy Vary: Český hasič, 2007.

Mistrovství světa Antalya. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit.
2016-01-18]. Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

Mulhouse 2013. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18].
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

Popis disciplín požárního sportu. Hasičský záchranný sbor České republiky [online].
[cit. 2016-02-17]. Dostupné z: [www.hzscr.cz/soubor/pozarni-sport-popis-disciplin-
doc.aspx](http://www.hzscr.cz/soubor/pozarni-sport-popis-disciplin-doc.aspx)

Požární sport. Hasičský záchranný sbor České republiky [online]. [cit. 2016-01-18].
Dostupné z: <http://www.hzscr.cz>

ŠČERBAKOV, MICHAIL ANANJEVIČ. Požarno-prikladnoj sport. Moskva: Izdatelstvo ministerstva komunal'nogo chozjajstva RSFSR, 1963, 72 s.

ŠENKYŘÍKOVÁ, Klára. Úloha požárního sportu v rámci jednotek požární ochrany. Praha, 2010. Bakalářská práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce Mgr. Ing. Miloš Fiala, Ph.D.

ŠKODOVÁ, Barbora. Metodika disciplíny požární útok. 1. vyd. [Česko: B. Škodová], 2014, 97 s. ISBN 978-80-260-6785-6.

VELIČKO, V. M., S. I. TIMOŠENKO a J. I. PANKOV. Současný požární sport. 1. vyd. Praha: TEPS, 1989. Knižnice požární ochrany (Tisková ediční a propagační služba). ISBN 80-7065-016-8.

VILÁNEK, Jakub. Historie a současnost požárního sportu v České republice a Československu. Praha, 2008. Diplomová práce. Univerzita Karlova. Vedoucí práce PaedDr. Ladislav Kašpar, Ph.D.